

ENTERRAMENT P. GARSIAS M. COLOMBÀS
Homilia del P. Josep M. Soler, abat de Montserrat
2 de juliol de 2009
2Mac 12, 43-46; Ps 24; Rm 5, 17-21; Lc 12, 35-40

Estimats germans i germanes: *Estigueu a punt amb el cos cenyit i els llums encesos*". Amb aquestes paraules el Senyor ens invita a vetllar tot esperant el seu retorn. No és una invitació a viure amb temor, sinó amb esperança confiada i joiosa. Es tracta de vetllar per estar *a punt* a qualsevol hora i a qualsevol dia de la vida. El Senyor pot venir *a l'hora menys pensada*. I, si estem *a punt*, amb les disposicions necessàries per anar amb ell, ens invitarà a *seure a la taula* del Regne i ens servirà. El Senyor serà el nostre servent. Ho ha començat a ser en el seu misteri pasqual. Els monjos individualment i els monestirs a nivell comunitari hauríem de ser una paràbola per als nostres germans en la fe i per a tots els nostres contemporanis d'aquesta actitud de vetlla activa i esperançada.

El Senyor ens cridarà per servir-nos en la vida eterna no tant com a fruit de la nostra vàlua, operaris principiants i negligents com som (cf. RB 73, 1.7), sinó per *do generós*. Tal com deia sant Pau, a la segona lectura, malgrat la fragilitat, la imperícia i el pecat dels fills d'Adam, *el do generós de Jesucrist* ens atorga *la sobreabundància de gràcia*. Per ell ens és concedit el perdó i podem obtenir la *vida*. Per tant, encara que l'actitud de vetlla a què ens invitava Jesucrist a l'evangeli tingui en les nostres vides moments de baixa intensitat, la *sobreabundància de gràcia* que ens ve de la mort i la resurrecció del Senyor ens permet de confiar, de tornar a començar si cal cada dia i de viure amb esperança malgrat l'experiència de la pròpia fragilitat. La intuïció del misteri de la resurrecció que manifesta el segon llibre dels Macabeus, en el fragment que n'hem llegit, i de *la recompensa reservada als qui s'adormen mantenint-se fidels*, es fa plenament palesa en la resurrecció de Jesucrist. També d'aquesta vivència de la *gràcia* que es fa present en la feblesa humana, els monjos amb la nostra vida n'hauríem de ser una paràbola encoratjadora.

És la fe en el retorn del Senyor que porta sant Benet a exhortar-nos a viure una esperança activa "plena de deler espiritual" (cf. RB 4, 46). I, per això, invita els monjos a mirar cada dia de cara la perspectiva de la mort (cf. RB 4, 47); sense por, amb la serenitat i l'admiració de qui se sap pecador perdonat. Per això, malgrat la seva feblesa, el monjo confia al llarg de la seva vida al monestir que es facin realitat les paraules que pronuncia al moment de la seva donació definitiva a Déu: "Rebeu-me, Senyor, segons la vostra paraula i viuré: que no em vegi confós en la meva esperança" (RB 58, 21). És una pregària que pren tot el seu relleu en ser repetida al moment de la mort amb els sosteniment de la veu i de la súplica dels germans de comunitat. Abans d'ahir al vespre la vàrem cantar quan el nostre P. Garsias havia començat a entrar en agonia. I ara, oferim l'Eucaristia del Senyor, perquè sigui rebut segons la promesa de la paraula divina i no es vegi decebut en la seva esperança radical, que ha viscut tot al llarg de la seva existència de vuitanta-vuit anys.

Efectivament, Benet Colombàs i Lull havia nascut a Palma de Mallorca el 1920. De petit havia ingressat als Blauets, l'escolania del Santuari de la Mare de Déu de Lluc. D'allí passà al Seminari de Mallorca. Decidí ingressar a Montserrat el 1943. Aquí, en començar el noviciat, li va ser imposat el nom del gran abat reformador del nostre monestir, al pas del s. XV al s. XVI, Garcias de Cisneros. Feta la professió solemne, acabats els estudis teològics i rebuda l'ordenació presbiteral, anà a Lovaina a estudiar Ciències històriques i n'assolí el doctorat, amb una tesi fonamental sobre el seu patró monàstic. L'any 1963, passà al monestir de Santa Maria de El Poular, a Madrid. El seu camp d'especialització va ser sempre el de la història del monaquisme; això el va

portar a fundar dues revistes especialitzades: “Studia Monastica”, a Montserrat, i “Yermo”, al Paular. També va ser el fundador de la “Societat d’Estudis Monàstics”.

Era un cercador de l’estil monàstic més pur, potser amb una certa dosi d’idealisme enfront de les sempre limitades concrecions humanes dels monjos i condicionat també en part pel seu temperament molt sensible. No sols estudiava teòricament la vida monàstica, sinó que cercava de dur-la a la pràctica, buscant-ne sempre el nucli essencial alliberat del llast que la història hi havia anat afegint. En aquest sentit, rebé amb entusiasme els corrents renovadors del monaquisme que van seguir al Concili Vaticà II i, el 1967, va fundar un monestir “de vida simple” a Binicanella en la seva Mallorca natal, que després d’uns anys de vida no tingué continuïtat. Fou en aquesta fundació que reprenqué el seu nom de pila: Benet. Creia fermament que “la vida monàstica, com tota vida autèntica, ni retrocedeix, ni s’atura en el passat. Sempre continua avançant” (cf. *Historia de la Tradición Benedictina*, I, p.23). I afirmava que eren els joves i els seus formadors els qui tenien la responsabilitat de fer progressar el monaquisme cap a realitzacions millors (cf. *ibidem*). L’any 1977 deixà Binicanella i passà a residir al monestir cistercenc de Sobrado dos Monxes, a Galícia. A més, passava temporades a les benedictines de Zamora (que era com la seva casa de Betània), i en alguns altres monestirs de monges dels quals va escriure la història. En aquesta època, va continuar desplegant els seus dots d’escriptor, sobretot en llengua castellana, amb un estil acurat i amè i també crític. Són nombrosíssims els seus escrits d’investigació i de divulgació de les fonts del monaquisme; alguns dels quals són obres de referència.

Malgrat la distància respecte a nosaltres en el temps, en la concepció del món i en moltes de les pràctiques, estava convençut que els grans homes i dones del monaquisme antic ensenyaven a cercar Déu d’una manera absoluta. Una recerca que es concretava en el seguiment “del Crist en la pobresa i en la humilitat, i en la teoria i en la pràctica de la pregària secreta”. Deia que en el nostre temps “d’optimisme còsmic suscitat pel progrés increïble de les tècniques, els monjos antics ens comuniquen el sentiment viu d’un fet freqüentment oblidat: l’existència del mal en el cor mateix del món i la necessitat de lluitar-hi en contra amb la pregària i el dejuni” (cf. *Historia del monacato primitivo*, ed. 2004, p. 4); és a dir, amb la donació a Déu i amb la sobrietat de vida.

L’any 1997 retornà definitivament a Montserrat, i reprenqué el nom de Garcias. Hi continuà el seu treball d’investigació fins que la salut, que li anava minvant, li ho va impedir. Aleshores procurava dedicar més temps a la reflexió i a la pregària. Fidel al seu desig d’una vida monàstica florent, seguia les informacions sobre els monestirs d’arreu i es dolia quan sabia que s’hi presentaven dificultats; però fa un cert temps em deia: “quan me’n preocupo, penso: ‘Crist ha ressuscitat’, i recobro la pau”.

“Crist ha ressuscitat, i recobro la pau”. Amb aquestes paraules ha afrontat també la mort. Per això ara demanem que el Senyor l’aculli en el seu Regne. El Senyor que s’ha fet el nostre servidor, per ser el nostre perdó i poder-nos asseure a la *taula* de la glòria, de la qual és anticipació aquesta *taula* eucarística.